

De leerplansectie Grieks van de VCN heeft de verslagen van de correctiebijeenkomsten in Amsterdam, Rotterdam, Den Bosch en Zwolle met elkaar vergeleken en publiceert op basis van de aldaar gevoerde discussies het onderstaande correctieadvies.

Bij het opstellen van dit advies hebben alleen *vakinhoudelijke* argumenten een rol gespeeld.

Opmerking vooraf: dit correctieadvies vervangt het correctievoorschrift van het College voor Toetsen en Examens niet. Het officiële correctievoorschrift van het CvTE dient te allen tijde te worden gevolgd. Dit correctieadvies biedt alleen houvast bij de correctie van open vragen en de vertaling. Het is vooral bedoeld voor punten waarbij interpretatieverschillen van het correctievoorschrift tot onduidelijkheid kunnen leiden of om de reikwijdte van de opmerking in het correctievoorschrift 'woorden van overeenkomstige strekking' te illustreren.

Algemene opmerkingen:

- Een kennelijke verschrijving hoeft het antwoord niet fout te maken. Hierbij denken we aan overschrijffouten bij citaten en het niet-juist spellen van namen.
- Bij de beoordeling van afwijkende citaten geldt algemene regel 3.3. Dat betekent bijvoorbeeld ook dat een toevoeging aan het citaat het antwoord niet per definitie fout maakt.
- Bij de correctie van een kolon geldt dat alle punten verloren gaan als de strekking van de vertaling heel anders wordt. Zie ook vakspecifieke regel 3.
- Tijdfouten zorgen voor aftrek van één scorepunt, tenzij anders vermeld in het correctievoorschrift of in het geval dat vakspecifieke regel 3 van toepassing is. Op grond van vakspecifieke regel 1 en algemene regel 6 moet eenzelfde tijdfout steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij anders vermeld in het correctievoorschrift.
- Herhalingsfouten in de vertaling, bijvoorbeeld een verkeerde betekenis van een woord, verkeerde naamval of verkeerd getal, moeten op grond van vakspecifieke regel 1 en algemene regel 6 steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij anders vermeld in het correctievoorschrift. De grootte van de fout, -1 of -2, dient bepaald te worden op grond van de vakspecifieke regels 3 en 5.
- Wanneer leerlingen een kleine fout maken in een niet-essentiële toevoeging aan het antwoord, maakt die kleine fout het hele antwoord niet onjuist.
- Als in het correctievoorschrift een toevoeging tussen haakjes staat, dan is een toevoeging van een deel van de tekst tussen haakjes niet fout, tenzij het correctievoorschrift anders vermeldt.
- Wanneer een leerling een toevoeging maakt, die het antwoord fout maakt, moet deze worden aangerekend, tenzij de leerling deze tussen haakjes heeft gezet, naar analogie van de algemene regel 3.8.
- Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld (bijvoorbeeld tijdfouten, betekenisfouten, etc., zie algemene regel 6).
- Als een werkwoordsvorm met een foutieve toevoeging benoemd wordt (bijvoorbeeld participium imperfectum), dan maakt deze toevoeging het antwoord fout.

Vraag 7

θείη τύχη is in het Grieks een bijwoordelijke bepaling en geen meewerkend voorwerp, bijvoeglijke bepaling of een andere functie.

Advies: reken antwoorden fout waarin de functie foutief benoemd wordt.

In de vertaling is θείη τύχη onderwerp van een andere / nieuwe hoofdzin. Als een leerling dit in het tweede deel van het antwoord adequaat omschrijft zonder het begrip nominativus / onderwerp expliciet te benoemen, dan valt dit onder ‘woorden van overeenkomstige strekking’.

Advies: reken dergelijke antwoorden niet fout.

Vraag 9a

ἔδει is een onpersoonlijk werkwoord. Een leerling kan bij de interpretatie van deze vraag op dit aspect de nadruk leggen. Het antwoord dat hieruit voortvloeit bevat een verwijzing naar een algemeen godsbesef (in tegenstelling tot persoonlijke Olympische goden).

Advies: reken antwoorden goed die ingaan op het onpersoonlijke godsbesef.

Vraag 11

De aoristus heeft vaak een punctuele aspectswaarde.

Advies: reken antwoorden goed die ingaan op de korte duur of de eenmaligheid van de handeling.

De praesensstam kan in sommige contexten een conatieve aspectswaarde hebben. In deze context is dit echter niet het geval.

Advies: reken antwoorden fout, waarin een conatieve aspectswaarde gegeven wordt.

Vraag 13a

In het betoog van Socles wordt de tirannie duidelijk als een slechte zaak voorgesteld. Daarin ligt besloten, dat Socles geen tirannie wil.

Advies: reken deelantwoorden goed waarin als doel van het betoog van Socles het aantonen van de slechtheid van tirannie in het algemeen vermeld wordt. N.B. de leerlingen moeten wel ingaan op zowel de inhoud van desbetreffende zin en het doel van het betoog van Socles, zoals in de vraag vermeld.

Vraag 21

De vraag kan op verschillende manieren geïnterpreteerd worden:

- a) De interpretatie volgens het correctievoorschrift;
- b) ‘Griekse steden’ tegenover ‘steden in Hellas’;
- c) De afwezigheid en aanwezigheid van τοι;

Advies: reken antwoorden ook goed, wanneer een leerling op correcte wijze ingaat op interpretatie b) of c).

Vraag 22

τινα is een onbepaald voornaamwoord. Dit wordt in de vertaling weergegeven met het onbepaald lidwoord ‘een’.

Advies: reken τινα als antwoord op de vraag fout.

Vraag 23

De betekenis van τὰ ἴσα in het woordenboek is ‘gelijk / gelijke kansen’

Advies: reken het deelantwoord goed, wanneer leerlingen correct ingaan op bovengenoemde betekenissen, bijvoorbeeld gelijkheid of onpartijdigheid van de goden.

Kolon 26

In de Griekse zinsconstructie wordt ‘de Perzen’ naar voren gehaald.

Advies: reken vertalingen goed, waarbij de Griekse woordvolgorde is aangehouden en οὔτοι zelfstandig vertaald wordt als ‘ze / zij / die’.

Advies: reken -1 indien οὔτοι niet vertaald is.

Kolon 32

In het woordenboek wordt de volgende betekenis gegeven: παρασκευάζομαι + acc. zich voorbereiden op. Deze betekenis past echter niet goed in de context.

Advies: reken -1 voor een vertaling, die uitgaat van deze betekenis.

Een omzetting naar een passieve constructie in de vertaling geeft inhoudelijk de betekenis weer, maar is grammaticaal niet correct.

Advies: reken -1 voor de omzetting naar een passieve constructie.

Kolon 37

In het woordenboek van Eisma (2^e druk geraadpleegd) wordt Μακεδών alleen als zelfstandig naamwoord gegeven. Ξεῖνος wordt zowel als zelfstandig als ook als bijvoeglijk naamwoord gegeven.

Advies: reken vertalingen goed die deze woordsoorten aanhouden, ook wanneer dit binnen de context minder passend is, bijvoorbeeld ‘vreemde / buitenlandse / bevriende Macedoniër’.

Advies: reken -1 voor vertalingen die duidelijk niet in de context passen, zoals ‘ongewone Macedoniër’.

Kolon 49

In het voorafgaande worden de vrouwen precies beschreven. Hier worden geen willekeurige vrouwen bedoeld.

Advies: reken -1 wanneer het lidwoord in de vertaling ontbreekt.